

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Értéktelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Alakítsunk fogyasztási szövetkezetet.

Talán rosszul is van választva e cím: mert hiszen önként következik belőle, hogy az immár tulszaporodott egyletek számának növelését ajánljuk; s tán e miatt cikkünk olvasatlanul is marad azon rendes megokolással, hogy van már egyletünk elég, meg vagyunk már adóztatva e czimen nagyon is; nem kérünk belőle.

E megszokott elutasítástól azonban a lentebb ajánlt „egyletnek“ nem lehet tartania, mert ha azt kellőképp megismerjük, arra az örvendetes tapasztalatra jutunk, hogy a sok-sok egyesülettel szemben, melyek különféle czimeken koppasztják szegény zsebünket, ez olyan, a mely annak tartalmát szaporítani igyekszik és ez könnyen el is érhető: s míg az egyesületek nagy részének támogatását igen gyakran csak a magunk vagy a feleségünk hiúsága proponálja, addig ennek védelmére egy százszor hatalmasabb prókátor, a gyomor áll, mely vallás- és nemzetiségi különbség nélkül hathatós tekintélynek van elismerve plánétánkon.

E követelő nagy tekintély előtt meghajolva, foglalkozunk csak kissé a fogyasztási szövetkezet célja és jelentőségével.

Tudjuk igen jól, hogy míg valamely árucikk, legyen az élelem, vagy ruházat, hozzánk kerül, igen sok hasznot kereső kézen ment keresztül; minden egyes ilyen kéz megkivánta, megvette a maga fáradságdíját, mindenik hozzáragasztván több-kevesebb krajczár-igényét, a felgyült hasonösszegeket csak a fogyasztó közönség fizeti meg.

Ha fogyasztási szövetkezetünk van, a beszerzési módokat egyszerűsítetnek; a termelő és fogyasztó felek közelebb jutnak egymáshoz: nem szaporodik fel a többrendbeli haszon %-ok száma s a mennyiben a szövetkezetnek, mint meggazdálkodást célzó intézménynek nem a mentül nagyobb %-ra áruvás képezi törekvését, igen természetes, hogy mindenféle árucikkhez olcsóbban juthatunk.

Rimaszombat városa egy ily szövetkezet ala-

kitására már évek óta nemcsak hivatva, de piacunk, valóban méltatlan s érthetetlen drágasága folytán, kényszerítve is van. Elenyésző csekély példa van rá hazánkban, hogy egy ily kis város lakosságának ennyire feltűnő nagy arányu olyan elemei volnának, kik minden néven nevezett fogyasztási cikkjükhöz nem termelés, hanem örök-ké és örökké a kész garason jutnak — mint éppen nálunk, e 6000 lakosú városkában, hol összpontosítva van városi, megyei, törvényszéki, pénzügyigazgatási, erdészeti, mérnöki tisztviselői kar, orvosok, ügyvédek, tanárok, tanítók, nyugdíjasok stb. mindmegannyi készpénzfizetésű s készpénzzel (fájdalom, néha épp a fenti oknál fogva — váltóval) fizető lakosság...

S e fölött mindeddig csak panaszkodtunk egymásnak, a helyett, hogy okulva például egy legkisebb méretű gyártelep tisztviselőinek példáján, hol évek és évek óta mindenütt áldásosnak bizonyult, ily szövetkezetek fentartása folytán a lehető legjobban segítve van a drágasági bajokon — saját magunk legfontosabb megélhetési kérdésének könnyítésére csak egy lépést is tettünk volna; pedig mily keserű mosoly jön ajkunkra, ha azt látjuk, hogy egy mostoha éghajlatu, vagy a rossz közlekedési viszonyok által elzárt, terméketlen, hegyek közé szorított s az isten háta megé vetett zugban lakó gyári vagy bányász nép tényleg jelentékenyen olcsóbb áron jut sokkal jobb fogyasztási cikkekhez, mint mi rimaszombatiak, kik a vármegye legelső, legnagyobb forgalmu városában lakunk, hol a nagyszámú kereskedők egymásközötti versenye is csak arra engedne következtetni, hogy árucikkeik ezáltal olcsók legyenek.

Miért kell ennek így lennie? Miért van az, hogy köreinkben támadnak, megélnék, sőt virágozni tudnak oly nemes irányu intézmények, melyekkel nemzeti, nagy humánus célokat mozditunk elő cselekvő szolgálatunk vagy önönmagunk megadóztatása árán akkor, a midőn legközvetlenebb égető szükségünk fölött szemet hunyva, saját énkünk javának ily gyakorlati irá-

nyu előmozdítását szorgalmazni eszünkbe se jut?

E kérdésre ne keressünk most feleletet, mert aligha oda nem jutnánk vele, hogy gyakran több bennünk a hiúság, mint az életrealitás. De ha ez így volna is, társadalmunk azon jelentékeny része, mely kizárólag a kész produktumok fogyasztására van utalva, kell, hogy ez állapot fölötti javításnak szükségét napról-napra érezze s ez érzésének, ha ez irányban kívánatos mozgalom indulna meg, bizonyára a legelőkelőbb érdeklődésével s odaadó részvételével adna kifejezést.

E soroknak itt most nem lehet az a céljuk, hogy egy ily fogyasztási szövetkezet lényegét apróbb kiterjeszkedésekkel ismertesse, vagy méltassa; céljuk ezuttal mindössze annyi, hogy a közönségben némi figyelmet, egy kis felébredést keltsenek a közös érdek iránt s ha majd eljön az idő, mikor, a panaszok helyébe a cselekedet lép, élénk érdeklődéssel fogjuk azt kísérni a részletesebb körülmények megállapításának fejtegetésével is.

Közigazgatási bizottság.

1898. május 9.

A vármegyei közigazgatási bizottságnak Hámos László főispán elnöklése alatt tartott rendes havi ülése Bornemisza László alispán jelentésének felolvasásával vette kezdetét, mely többek közt a vármegye közbiztonsági állapotának ismertetése alkalmával kiterjeszkedett arra a több helyről hangoztatott panaszra is, hogy a vármegye területén rendszeresített csendőri állományok legénységét az utóbbi időben a szomszéd vármegyebe vezénylik szolgálattételre, mi által az itteni közigazgatási hatóságok abba a kényszerhelyzetbe jutnak, hogy ha karhatalom kirendelésére lenne szükség: a törvényes rend megoltalmazására szolgáló fegyveres erő fölött nem rendelkezvén, a vármegye közbiztonsági viszonyaiban beállható zavarokért teljes felelősséget nem vállalhatnak. Ezen jelentés folytán a bizottság feliratot intéz az illetékes miniszteriumhoz az iránt, hogy — amár itt nálunk a közbiztonsági viszonyok teljesen kielégítőek — mégis az ide tartozó legénységnek más idegen területekre kivezénylését szüntesse meg.

Ezzel kapcsolatban Hámos főispán bejelentette, hogy értesülése szerint a vármegye területén két új csendőrségi állományt szervez a miniszterium. Az állományok helyének kijelölése az alispán hatáskörébe utaltatik.

gagni izületeim, mint annak a betegnek, kit tegnap látunk, végem van.

Hiába akartam vigasztalni, megnyugtani. Elment assistensünkhöz, ki már hozza volt szokva a kezdő klinikusok képzelt betegségeihez, adott neki valami gyógyszer, hogy megszabaduljon tőle.

Még inkább kétségbe volt esve, mikor a tüdővészről hallott. Tisztára meg volt győződve, hogy neki tüdővése van. A tanárunk említette, hogy többnyire magas, lapos mellkasú, sovány emberek tuberculosicusak. Persze, mindezt magára alkalmazta. Hiába biztattam, hogy olyan egészséges arcaszíne van, lehetetlen ilyen erős szervezetben a tüdővész bacillusainak megtelepnedniök. Megint elment az orvoshoz, ki végig vizsgálta, természetesen eredmény nélkül.

A kezdődő szívbaj tüneteit végig tanulmányozta önmagán.

Figyelje meg kérem a szívverésemet, — szolt egyszer hozzám — ugy-e az egyes lökések közti időszakok nem szabályosak. Azután szívtáji fájdalmakat is érzek, minden erősebb mozgás után szívdobogásom van. Már a tanárunkkal is megvizsgáltattam magamot, azt mondja, hogy tiszták a szívhangjaim. Az nem lehet igaz, nem akar megijeszteni, azért nem mondja meg a valót. Természetesen szó sem volt az általa észlelt tünetekről.

Hallgassa meg ön a szívhangjaimat, de ígérje meg, hogy őszintén megmondja, mit hallott. Mint előre tudtam, nem hitte el, hogy nincs semmi baja.

Kivánságára végig kopogtattam a tüdejét is. A tüdőcsucok kopogtatásánál mindjárt megakasztott.

Ugy-e ez nem tiszta tüdőhang? — kérdi. A tüdővész első nyilvánulása a csucokban van, mégis el akarják velem hitetni, hogy egészséges vagyok.

Most már igazán sajnálni kezdtem szegényt. Olyan egészséges mint a makk, mégis mindenféle nyavalyát keres magában.

De ez még nem volt elég. Végig tanulmányozta

TÁRCSA.

A hypochonder.

— Rajz. —

Irta: WIESINGER FRIGYES.

Nem azért használok czimnek idegen szót, mintha erre a fogalomra megfelelő magyar kifejezésünk nem volna, hanem csupán azért, mert magyar nevét ugyancsak kevesen értenék meg (a hypochondriát magyarul lépkór-nak vagy rásztkór-nak nevezik.)

Furesa egy állapot ez, szorosan véve nem is betegség, mégis a legsúlyosabb bajok egyike. Egy híres ideggyógyász meghatározása szerint: a hypochondria lelki zavarral némileg rokon idegbántalom; tulságos félelem részint képzelt betegségektől, részint jelenlévő, de nem veszélyes betegségi tünetektől.

Egy ilyen egészséges beteget akarok Önöknek bemutatni. Neve Taros Zoltán, ki a rá nézve legszerencsétlenebb pályára lépett: az orvosira. Még első éves orvostanuló koromban ismerkedtem meg vele, csendes magába zárkózott ember volt, mi által nekem rendkívül imponált, azért igyekeztem barátságára szert tenni.

Valamelyik téli estén együtt hagytuk el a boncztermet. Nagyon levert volt, alig szolt egy szót. Kérdőzködéseimre megtudtam ennek okát.

— Képzelve collega ur, ma be volt repedve a kezem és én mégis bonczoltam, nagyon félek, hogy hullamérgezést kapok, igaz ugyan, hogy beragasztottam flastrommal, de hát ez még sem egészen áthatlan.

A legközelebbi gázlámpánál megálltunk, a hol erősen betapasztott kezét megmutatta. Egy tapasztcsikot fel emelt, bizony alatta a bőr egészen ép volt. Megmutattam neki az én kezemet.

— Lásna nekem jóval nagyobb repedéseim vannak, mégis pusztá kézzel dolgoztam, ez nem nyilt seb, ezen keresztül lehetetlen hullamérgezést kapni.

— No, no csak vigyázzon magára, ha megkapja, már késő lesz.

Hiába volt ellenvetésem, ő megmaradt nézete mellett és nagy busan ballagott haza. — Másnap kétségbe esve mutatta kezét.

— Nézz most ezt a helyet, milyen gyuladt. Tegnap átolvastam a vérmérgezés tüneteit. Így kezdődik. Eleinte gyuladt lesz a fertőzött hely, azután megdagad, majd genyedésbe megy át, minek következménye az általános vérmérgezés. Meg kell halnom, miért is nem vigyáztam magamra jobban! De talán még nem késő, megyek valamelyik sebészhez.

Magam is megijedtem, a kéz azon a helyen egészen gyuladt volt. Készségesen elkísértem a sebészi klinikára. Az assistens ott hamar tisztában volt a helyzettel. Hosszas vállaltatás után megmondta a megrémült kolléga, hogy egész este sublimáttal dörzsölte a kezét. Ezzel a gyuladás oka meg volt magyarázva.

Kissé humorosnak tűnt fel előttem az eset, annyival is inkább, mert Taros ezzel nem volt megelégedve, nem bizván az assistens tudományában, még az nap elment a professor lakására, ki szintén megnyugtatta, teljesen csak pár nap múlva szünt meg aggodása, mikor börgyuladása végkép elmúlt.

Később már többi társunk is figyelmes lett a hypochondriens collegára, ki különösen az által lett feltűnővé, hogy a bonczolás előtt mindkét kezét teletapasztotta flastrommal, két-három gummi-ujjat húzott fel, csak úgy látott a munkához, de akkor is óránként 10-15-ször megmosta kezét és vizsgálta, nem vágta-e meg magát valahol?

Az első két évben, míg betegekkel nem foglalkoztunk, csak meg volt valahogy, de a harmadik évtől kezdve, mikor már gyakorlatilag tanultuk a betegségeket, ugyancsak keserves napok következtek rá.

A belgyógyászati előadásokat az izületi csúzzal kezdte meg a professorunk. Taros barátunk mindjárt másnap felkeresett.

— Tönkre vagyok téve, kezdődő izületi csúzzom van, már érzem a térdemben, a vállamban is, egész éjjel nem bírtam aludni. Nekem is úgy meg fognak da-

Bornemisza alispán bejelentette még, hogy a 13000 frtra szaporodott utadóhátralékoknak most már végrehajtás útján leendő behajtására a főszolgabírákat és polgármestereket szigorúan utasította. Tudomásul vétetett.

Pénzügyigazgató jelenti, hogy az elmúlt hónapban direkt adók ezimén 6500 frttal kevesebb, indirekt adókban azonban 6300 frttal több folyt be, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

Kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Verbár Péter rimaszombati róm. kath. plebánus felebbzést adott be a bizottságnak még f. é. január havában kelt ama határozata ellen, mely a **Kozák** István nyugalmazott tanító nyugdíjilletékének biztosítékául az egyházi vagyon bérjövödelmének letiltását rendelte el. A bizottság az elkészve benyújtott felebbzést a törvény értelmében hivatalból visszautasítja.

Kir. főmérnök jelenti, hogy **Uj-Feled** állomáson egy ezülszerű váróterem építése elrendeltetett. Breznóbányától—Vereskőig vezetendő helyi érdekű vasút nyomjelzéssel kapcsolatos közigazgatási bejárásához vármegyénk részéről közigazgatási biztosul **Mihalik** Dezső bizottsági tag kiküldetik.

Szentiványi Árpád bizottsági tag fölemlíti, hogy a Kassáról közlekedő a délutáni vonatnak a gömői vasutakkal néansen csatlakozása. A vonat Miskolcra d. u. 3 óra 15 perczkor érkezik, Miskolcra azonban Bánréve felé már 14 perczrel előbb 3 óra 1 perczkor elindul. A bizottság átir az üzletvezetőséghez, hogy ezen 14 percznyi különbséget megszüntetésével a könnyen eszközölhető összeköttetést létesíteni sziveskedjék.

Jelentés

a gömői ev. ref. egyházmegye népiskoláinak állapotáról az 1897—98-ik isk. és első feléről.

(Vége.)

67. felekezeti jellegű iskolánkban 68 hivatott egyén foglalkozott a nevelés-tanítás nemestisztevel; még pedig 53 rendes okleveles, 9 oklevél nélküli ideiglenes tanító, 3 lelkész, 2 lelkésztanító és 1 óvónő. A 67 felekezeti iskola mellett van 4 községi és egy állami jelleggel bíró. A községi: Rimaszombat, hol a vallástant **Szentmártoni** Dániel segédlelkész, az éneket a fiúknak **Paál** Gyula, a lányoknak **Bodor** László községi iskolai tanítók tanítják kitünő sikerrel. Oldalfalán **Csizy** Pál, a tornalliai leányiskolában **Litkey** György, Dubicsányban **Kovács** Éde, a roznói állami iskolában pedig **Váry** László forgólódnak hű odaadással a kicsinyeknek vallásos kiképzése körül.

Hat osztályú iskolánk van 46; öt osztályú 13; négy osztályú 7; három osztályú 1 Körös.

Mindennapi iskolaköteles egyházmegyénkben, a községi és állami tanköteleseken kívül 1442 fi, 1339 nő, összesen 2780. Ezek közül gyakorolta az iskolát 1425 fi, 1319 nő, összesen 2744 A nem járók száma 1%.

Ismétlő iskola köteles: 587 fi, 612 nő, összesen 1199. Ezek közül járt: 562 fi, 595 nő, összesen 1157. A nem járók száma 2%.

A négy községi iskolába járt 112 fi, 135 nő, összesen 247.

A roznói áll. iskolába 20 fi, 15 nő, összesen 35. Római kath. járt iskolánkba 148 fi, 116 nő, összesen 264.

Ágostai hitv. 67 fi, 53 nő, összesen 120. Izraelita 24 fi, 43 nő, összesen 67. Görög kath. 1 nő.

Közép iskolába járt felekezetünkhöz tartozó 30 fi. Református jellegű más iskolába 10 fi, 2 nő, össz. 12. Más községben levő görög kath. iskolába 3 fi.

A mi a faiskolák állását illeti, erre nézve kiemelendők e helyen is a jánosi, pelsőzi, simoni, balogi és bátkai faiskolák, melyekben nagyobb mennyiségű oltványok és magoncok díszlenek.

A rajztanításnál feltűnően szép előhaladást mutattak fel a **Tóth** József palfalai és **Tóth** Albert szalóci tanítók növendékei, Jánosiban pedig **Csery** Julianna tanítónő, a ki a vizsgálat folyamán kézi munka kiállítását is rendezett.

Ösztöndíj alapjaink következőleg állanak: Harmacz 40 frt, Jánosi 100 frt, Naprágy 45 frt, Pelsőcz 570 frt,

magán a máj. lép. vesebajokat és Isten tudja mi minden betegségeket.

Valamelyik előadásán hallott egy ártatlan bőrbajról, mely abban nyilvánul, hogy az általa meglepett rész, leginkább az arcz, azon a helyen igen szép piros, az illető még büszke szép arczszínére nem is gyanítva, hogy ez voltaképen betegség. Erősen megvolt győződve, hogy neki is eme bőrbaj következtében van olyan rózsás arczszíne, belsejében pedig mindenféle káros folyamat kezdődik.

Az idegbetegségek mindegyikén keresztül ment. — Minden csekély fejfájásból agyvelőgyuladást kórismezett. Egy nap hiszteriasnak gondolta magát, más nap már gerinczagygyuladást tukmált magára.

Mikor egyszer megint újabb idegbajról panaszkodott előttem, alkalmasnak tartottam az időt teljes felvilágosítására.

— Ha nem veszi rossz néven — mondám — őszintén megvallom, önnek csakugyan idegbaja van, ön hypochondrius. A tüneteket ismeri, tehát igyekezzék tőle szabadulni, mert ez az egyedüli baja, a többi képzelet.

Mint máskor, most se hitt. Azt gondoltam, idővel mégis csak be fogja látni, hogy minden betegsége csak kigondolt. Dehogyan látta be!

A szembetegségek tanulmányozása közben folyton a saját szemével volt megakadva. Kis gyuladástól mindjárt trachomat diagnózist, szemkápázásból a látó ideg hűdését. Sorba járta a szemorvosokat, mindegyikkel megtűkröztette szemét, az orvosokban ellenben sohasem bízott meg.

Igy volt minden orvosi szakmával, a bőrbajokból, sebészetiékből is mindig kiválasztott magának egy nehényt a mi ráillett, sőt még a gyermekbetegségektől sem maradt ment. Ha toroktájása volt, nem soká késelt a difteritisz konstatálásával. Csak egy szakma volt, a mit nyugodtan tanulmányozhatott: a szülészet. — A klinikai orvosok mind ismerték, mert folyton zaklatta őket képzelt bajjaival. Bár szorgalmas ember volt, kórházakba

Beretke, 100 frt, Gieze 40 frt. Putnok 60 frt, Kövecses 120 frt, Pokorágyon a Konyha-Soós-féle alapítvány 100 frt, a Miklovics-féle 110 frt, Szutor 100 frt, Berzéte 21 frt 88 kr. — Rimaszombatban a Bernáth és Bokrányiféle két-két száz frtos alapítvány mellett, a melynek kamatai csak a harmadik évben szolgálnak a ref. növendékek jutalmazásául, a mult évben **Horváth** János rimaszombati polgár és egyháztanácsos 1000 frtos alapítványt tett, **Nagy** János pedig 4 db népbanki részvényt, oly világos rendelkezéssel, hogy annak jövedelméből a vallásban kitűnt növendékek, illetve konfirmandus gyermekek jutalmaztassanak. Ugyancsak ösztöndíjalap ezimén rakott össze 16 frtot a simoni egyház előjárósága a feletli örömben, hogy a György Lajos tanító első vizsgája kitűnően sikerült. Ha még itt megemlítem azt, hogy Hubónak, az iskolai alapról szóló 23 frt értékű tornalliai takarékpénztári könyvecskéje elveszett, — az ösztöndíjalapról ezzel beszámoltam.

Tanítói szakkönyvtár van 25 helyen 1380 kötettel; ifjúsági könyvtár 19 helyen 1570 füzetrel; népkönyvtár 4255 kötetrel. A jánosi népkönyvtár a leggazdagabb, ma már 1084 kötetből áll. Tetemesen szaporodott az ez év folytán a néh. Sárközy Gyula könyvtárából, honnan az örökösök 170 kötet könyvet ajándékoztak; de tetemes ajándékaikkal gazdagították azt Ragályi Gyula és Lenkey István urak is. A palfalai könyvtár is gyarapodott a Sárközy Gyula ur könyvtárából 140 kötetrel. A serkei népkönyvtárnak pedig **Csorba** Jolán ajándékozott 3 drb értékes művet; és a mi végül figyelemre és elismerésre méltó körülmény: Hanván a népkönyvtár 86 frt 40 kr. befektetéssel felállított.

Eszközökkel felszerelt testgyakorda alig van pár helyen, de a szabad gyakorlatok alkalmas időben mindenütt tanítatnak.

A mi az iskolák külső életét illeti, itt is szép eredményt tüntethetnek fel. Nasztrajon, e végvidéki kis egyházközségben új, ezülszerű iskola emeltetett. Zádorháza az iskola udvarán új aprólék és marha istálló létesült. Visnyón a tanterem új padokkal látott el. Alsófalun a tanterem egy új fal vonasa és új ablakok beállításával ezülszerűvé tétetett. Jánosiban a 2-ik tanítói lak átalakított, az iskola udvarán új kút ásott. Palfalán a tanító használatára egy alkalmas csűr épült, az iskola tanterme 10 drb ezülszerű paddal szerellett fel. Feleden az iskola számára szekrény szerellett. Majomban a tanterem célirányosan átalakított, az egész iskola épület jó karba hozott, tornacézal és folyosóval ellátott. Alsó-Szuhán az iskolai tanterem kipadlóztatott, a mozgathatlan padok, mozgathatókká alakították át. Pokorágyon a tanítói lak pinczével látott el. Zsibben pedig deszkakerítéssel vétetett körül. Naprágyon a tanítói lakot az iskolától külön bejárattal látták el s az udvaron kutat ástak. Tornallján a tanítói lakását az énekkar kipadlóztatta, Jánosiban pedig a tantermet kifestette, mindkettő saját költségén.

Az ösztöndíj alapok kamatain kívül, egyes buzgó lelkek is hozzá járultak népnevelésünk s közművelődésünk virágzásának emeléséhez. A rimaszombati egyház jár itt elől fénylő példa gyanánt, a hol is a legközelebbi nyári vizsga alkalmával 90 korona értékű könyv osztott ki a vallástant tanulásában kitűnt növendékek közt, a konfirmandusok mindenike pedig egy-egy új szövetséget kapott emlékül. Ugyancsak ekkor osztott ki a **Molnár** József e. m. ügyész és **Ethey** Frigyes urak 10—10 koronát tevő ajándéka is. Simoniban **Végh** Mihály a nyári vizsgakor 8 koronát, **Szakall** Barna 4 koronát, Királyiban **Zontagh** Zoltán főszolgabíró 2 koronát, Horkán a községi előjáróság 4 koronát ajándékozott a szorgalmas tanulók jutalmazására. A sajó-keszi iskolának felszerelési szükségletekre, a tornalliai takarékpénztár 20 koronát, a giezei és nasztraji iskolák növendékeknek pedig nagytt. esperes úr 10 korona értékű könyvet küldött a Nagy Gedeon-féle alapítványból. Zsibben az iskolai felszerelés, a magas ministerium ajándékából egy Orosz-féle számláló géppel, egy Magyarország térképével és mintegy 24 drb szemléltetési képpel gyarapodott.

E méltán meglepő áldozatokra, ajándékokra, hogy valóban érdemesek a mi iskoláink, tanítóink, gyermekeink, elég ha ismételtlen felemlitem, hogy egyházmegyénkben 38 iskola áll a kitűnő magaslaton.

E kitűnő iskolák a következők: Radnót, Iványi,

mennél kevesebbet járt, attól tartván, hogy ott valami betegséget szed fel.

Szigorlataim letétele után meghittam jobb barátaimat egy kis barátságos összejövetelre. Nagy nehezen sikerült Tarost is meghívnom. Volt egy „hazai” sonkám, miből jó étvágyal fogyasztott el egy darabkát. A szalonnához paprikát adtam eléje, mire csodálkozva rám néz.

— Hová gondolt? Hát nem hallotta a multkor, hogy fűszerektől májgyuladást kaphat az ember?

Valamennyien el kezdünk erre nevetni. Még neveltségesebb lett a helyzet, mikor teával kínáltam. A „teát” csak rum és tea nélkül akarta meginni, mert az alkohol, ez pedig fűszer, mindkettő káros a szervezetre. Mig mi jókedvűen boroztunk, ő cukros vizet ivott, mikor pedig befűstöltük szobám, nem voltak képesek többé marasztalni. A füst árt a tüdőnek, a füstben levő nitrogén az idegrendszernek — mondá és eltávozott.

Bevégezve orvosi pályánkat elszéledtünk. A véletlen úgy hozta magával, hogy Tarossal egy ugyanazon városba kerültem. Alig volt új helyen néhány hétig, egy szép napon beállt hozzám kezében csomaggal.

— Most már nem leszek rátok szorulva — mondá — magam hallgathatom már szívhangjaimat, hozattam egy fonendoskopot.

E közben kipakolta azt a kis gépezetet, melyet még sohasem láttam. Egy korongot a szívére illesztett, melyből két eső telefonkagylószerű szerkezethez vezetett, mit a füléhez tett és hallgatózott.

— Mindig mondtam, hogy szívbjajom van, tisztán hallom a zörejeket, többet nem fogtok becsapni. Tudom én azt nagyon jól, hogy gyógyíthatlan bajban kell majd meghalnom.

Mint később megtudtam, sohasem feküdt le anélkül, hogy végig ne kopogtassa magát, meg ne vizsgálja szívét és ne hőmérezeze magát.

Szegény ördög, csakugyan gyógyíthatlan betegségben szenved, de hát abba nem kell belehalni.

Rimaszécs, Simoni, Harmacz, Zádorfala, Vigtelke, Szalócz, Berzéte, Pelsőzi fi- és leány, Beretke, Beje, Mibályfala, Felső-Vály, Gömör-Szkaros, Visnyó, Királyi, Kövecses, Reeske, Naprágy, Kelemér, Putnok fi- és leány, Lénárd-fala, Csiz, Hanva, Zeherje, Pokorágy, Balog, Uzapanyt, Tamási, Zsib, Palfala, Ser. e. Jánosi, Gieze, Tornallya.

Dicséretesek: Runya, Bátka, Szutor, Feled, Majom, Zádorháza, Jéne, Martonfala, Imola, Aggtelek, Szuhafő, Alsó-Szuba, Ragály, Zubogy, Trizs, Paskaháza, Horka, Lekenye, Rás, Alsófalú, Hubó, Sajó-Keszi, Poszoba, Héth, Nasztraj.

Kielégítők: Otrokoos, Körös, Darnya, Kálosa. Látható ezekből ut. egyházmegye, hogy a mi tanügyi viszonyaink nemcsak, hogy megnyugtatók, de évről-évre oly fokozatosan fejlődik, hogy igazi örömmel töltheti el mindnyájunk szívét, lelkét. Tanítóink legtöbbször lelkes odaadással buzgólkodik, hogy gyermekeinkből művelt, hasznos polgárokat képezzen édes hazánk, s anyaszentegyházunk javára és erősségére.

Isten segítő kegyelme legyen tanítóinkkal, kicsinyeinkkel, áldása a nevelés szent ügyén!

Batta György, tanügyi biz. elnök,

Hirek és vegyesek.

Népgyűlés. A vasárnap, május hó 10-én, városunkban az önálló vánterület érdekében tartandó népgyűlésre folynak az előkészületek. Délután 10 óra után érkezik városunkba Kossuth Ferenc, s vele jön néhány függetlenségi párti képviselő is. A népgyűlés d. e. 11 órakor lesz a főterem, s annak befejezése után a Széchényi-kert fedett táncz helyiségében bankettet rendeznek. Egy teríték ára 1 frt 60 kr.

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület évi közgyűlését Miskolcra tartja, s az folyó hó 10-én vette kezdetét. A gyűlésen városunkból sokan vesznek részt, többek közt: Molnár József, Czinke István, Józsa Antal, Bodor István stb.

Kamarai levelező tagok. A miskolci kereskedelmi és iparkamara **Ivánkovich** János roznói püspököt, **Józsa** Antal kir. tanfelügyelőt és **Perjessy** László nagyrozei kereskedelmi iskolai igazgatót levelező tagjává választotta s erről hivatalosan értesítette őket.

Egyházkerületi felügyelő. Az elhunyt ág. ev. egyházkerületi felügyelő: **Pechy** Tamás utódja az eddigi közvélemény szerint **Szentiványi Árpád** országgyűlési képviselő lesz. Mint értesülünk, az iglói főgymnásium tanártestülete is ő reá adta egyhangú szavazatát.

Kinevezés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter **Zachar** László végzett erdészakadémikust a rimaszombati központi erdőgazdálkodásigazgatóság erdőgyakornokká nevezte ki.

Előléptetés. A közoktatási magy. kir. miniszter **Röczey** István dobsinai áll. polg. iskolai igazgató tanítót a IX-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

Iskoláink államosítása érdekében a városi képviselőtestület által kiküldött deputáció és napokban fog tisztelegni a vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A néhány nap előtt itt időzött főispánnal és országgyűlési képviselőinkkel már érintkeztek e tárgyban, s biztosra vesszük, hogy a városunkra nézve nagy fontosságú ügyben vezértérőink befolyásukat érvényesíteni fogják.

A városi tisztviselők és alkalmazottak nyugdíj-szabálytervezetének részletes kidolgozásával, mint biztos forrásból halljuk, az előkészítő bizottság már teljesen előkészült, mely a városi tanács felbírálása után a legközelebb tartandó képviselőtestületi közgyűlés elé lesz terjesztve. Szívből üdvözljük Rimaszombat városát a haladás útján!

Halálozás. A tiszolci magyar kaszinó derék elnöke: **Ambrózy** József ügyvéd, ki a tiszolci kevés számú hazafias gárdának egyik lelkes zászlóvivője volt, f. hó 9-ikén 59 éves korában elhunyt. Halála fölött mely részvétét fejezte ki a kaszinó s szép koszorút küldött a ravatalra e felirattal: „Felejtethetlen elnökének — a tiszolci magyar kaszinó”. Temetése folyó hó 10-én nagy részvét mellett ment végbe. A család a gyászestéről következő jelentést adta ki: „Özv. Ambrózy Józsefné szül. Gyürky Anna; — Ambrózy Gáspár és neje szül. Szlavkóczy Hermin gyermekeikkel; Gyürky András és fia Leon — a nagyszámú rokonság nevében is — fájdalmas szívvel jelentik a forrón szeretett férj, testvér, sógor, vő és rokon **Ambrózy** József ügyvédnek, f. május hó 9-én, reggeli 8 órakor, életének 59-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után történt gyászos elbunyat. — A megboldogultnak hült tetemei folyó évi május hó 10-én, délutáni 4 órakor fognak az ág. evang. egyház szertartásai szerint a tiszolci sírkertben az örök nyugalomnak átadatni. Álma legyen nyugodt, béke drága porai felett! Tiszolcz, 1898. évi május hó 9-én.

Kamarai bejegyzés. A miskolci ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy **Szecska** Antal Nagyrozei székhelyűl a kamara lajstromába folytatólag felvétellett.

Esküvő. **Pongó** Lajos helybeli derék fiatal adó-tiszt e hó 9-én vezette oltárhoz özv. Mindszenty Bertalanné kedves és szeretelméltó leányát **Ilonkát** az ev. ref. templomban, hol **Szalóczy** Dániel lelkész szép beszéd kíséretében adta össze a boldog fiatal párt. — A boldogság állandóan legyen a ifjú pár osztályrésze!

Eljegyzés. **Eckstein** Samu helybeli derék fiatal kereskedő folyó hó 8-án eljegyezte Fräukl Adolf fakereskedő szép és művelt leányát **Gizellát** Besztercebányán. Zavartalan boldogság kísérje a jegyeseket!

Bucsuéstélyt rendeztek a számtanácsossá előléptetett s Kassára helyezett **Tell** Vilmos tiszteletére volt tisztársai a kaszinó nyári helyiségében e hó 7-én este, mely alkalommal mintegy 40 főnyi társaság jött össze barátságos találkozóra. Az első pohárfelkőszöntőt **Veres** László mondotta, mire a bucsuzó érzékenyen válaszolt. Tell Vilmos a napokban foglalja el új állását.

A tornaversenyre, mely ez idén Szatmáron lesz, főgimnáziumunk ifjúsága nagyban készül. Mikor csak az időjárás megengedi, kivonulnak a vásártérre, vagy az iskolaudvaron gyülekeznek, s erősen trainirozzák magukat jeles tanárunk Michnay Gyula felügyelete mellett. Hisszük, hogy a fiatalok gárdája újabb babérokkal tér majd vissza a pünkösdi versenyről.

Válasz Hello József h. plébános urnak.
Lapunk m. hó 28-iki számában „Szocialista tótok” című, s a „Magyarország” fővárosi lapból vett közleményünkre vonatkozólag egy levelet kaptunk Öntől, melyet tisztán az Ön jól felfogott érdekében nem közlünk, még pedig azért nem, mert nincs magyarul írva s mert az Ön állásában levő férfi személyéhez annak hangját méltónak nem tartjuk, hanem megjegyzéseinket következőkben tudatjuk:

Arról hogy a Garam vidéken szocialista mozgalmak nincsenek, meggyőződünk más forrásból; így a „Magyarország” állítása, s ekkép a miénk is tévesnek bizonyult. Az Ön személyére s hazafői gondolkodására és viselkedésére vonatkozólag a közélet, s a garami intelligens körök véleménye, különösen a multban, minden alkalommal abban az irányban jutott kifejezésre, amint az lapunkban közölve volt. Szívesen adunk alkalmat Önnek arra, hogy az Ön felől eddig szélteben táplált vélemények ellenkezőjéről meggyőzze a közvéleményt. Miután azonban eddig csak annyit tudunk, hogy a millenniumi ünnepek alkalmával a magyar éneket megtiltotta, s mikor ezért kérdőre vonattatott, indulatosan azzal felelt, hogy igenis Ön pánszláv; — hogy továbbá a népet tényleg helytelen irányban vezette, azon eszmének helytelen utakon való fejtegetése által, hogy a garami szerény lakosság ép oly ur mint a hercegi uradalmi tiszték avagy maga Cöburg herceg, s a magyar állameszme támogatására szolgáló iskola létesítése érdekében egyáltalán nem munkálkodott, s a magyar nyelven való köszöntést is elnevezte — hogy végül a zólyomi — tudunk szerint hazafiatlan elemek által vezetett — néppárti gyűlésre a tótoknak negyven szekéren való beszállítására vállalkozott stb., be fogja látni, hogy valami különösen kedvezően nem gondolkozhatunk Ön felől, s ha illetlen hangon írott levelét közzétennék, bizonyára nem az Ön javára hangolnánk a közvéleményt. Mihelyt azonban meggyőződünk arról, hogy a multakban tanúsított magatartásán alapuló kedvezőtlen vélemény helytelen, s hogy Ön magyar érzelmű igaz hazafi, s minden tetteivel a magyar állam eszmének szolgálatában áll, Ön felől egészen más lesz a közvélemény, s mi leszünk az elsők, akik örömmel üdvözljük Önt a helyes uton, melynek irányát a hazafias gondolkodás és ténykedés mutatja. Ez esetben szívesen adunk Önnek elégtételt. Addig pedig közleményünkért — melynek adatait a már megnevezett fővárosi újság is szolgáltatta — minden tekintetben helyt állunk.

Athelyezés. A rosznyói megyés püspök *Mester Károly* szent simoni segédlelkész Kazára helyezte át.
Nögyeleti gyűlés. Rimaszombát és vidéke nögyeletének választmányá f. hó 10-ikén *Samarjay János* né elnöklété alatt ülést tartott, melyen többek közt azt is elhatározták, hogy az ideai közgyűlést f. hó 23-ikán tartják.

Az első kerti táncmulatság. A rimaszombati ifjuság folyó hó 21-én a „Széchenyi kert” fedett táncbelsőjében a Rimaszombatan felállítandó gyermekmenhely javára táncmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Külön meghívók nem küldetnek szét. Kezdeté délután 4 órakor. Belépti-díj személyenként 50 kr.

Vizsgák. A helybeli egyesült prot. főgimnáziumban a VIII. osztály ifjainak osztályvizsgálatát a mult héten fojtt le. Vizsgálatra jelentkezett 44 ifju, kik közül a vizsga folyamata alatt visszalépett 1, osztályismétlésre utasítottak 2, javító vizsgára 4. Az érettségi írásbeli vizsgálatok kedden, május 10-én, vették kezdetüket.

Névmagyarosítás. Bneur János rosznyói máv. pályász s kisk. Mihály és János vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Bokor”-ra változtatta.

Győztes lovas. A kassai löversenyen — mint halljuk — *Farkas Géza* huszárhadnagy öt díjat vitt el. Az ügyes és merész fiatal lovas főhadnagy már több ízben fényes sikerrel vett részt az előző évi löversenyeken, s diadalait most jelentékenyen gyarapította.

Népszerű előadás Rőczén. A nagyróczei felső kereskedelmi iskola ifjusági segélyző egyesület által 1898. évi május hó 18-án a városi vendéglő nagytermében népszerű fizikai előadást tart, mely után táncmulatság következik. — Belépti-díj személyenként 1 frt. — Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Az előadás tárgya: *A Röntgen sugarak*. Előadja: *Perjessy László*, áll. felső keresk. isk. igazgató. — Kezdeté este 8 és fél órakor.

Halálozás. Rozsnyón f. hó 6-ikán kiterjedt család egyik tisztas tagja *Pösch József* Gyula 84 éves korában elhunyt. Folyó hó 8-ikán nagy részvét mellett temették el. A család következő jelentést adta ki: „Alólirtak mély fájdalommal jelentik, hogy szerettett atyjuk, nagyatyjuk, dédatyjuk, apókus, illetőleg testvére *Pösch József* Gyula folyó május hó 6-án reggeli 6 órakor életének 84-ik évében szívvelhűdésben elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei e hó 8-án délután 4 órakor fognak az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint megáldani s a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. — Áldott legyen emléke! — *Pösch Petronella* férj. *Justh János* özv. *Pazar Miklósné*, *Pösch Gyula*, *Dr. Pösch Dezső*, gyermekei: *Justh Géza*, *Dr. Justh Dezső*, *Justh Etelka*, *Justh Gyula*, *Justh Emma*, *Pazar Iona*, *Pazar László*, *Pazar Ecszét*, f. *Justh Dezsóné*, *Pazar Miklós*, *Pazar Dezső*, *Pösch József*, *Pösch Aladár*, *Pösch Gyula*, *Pösch Iona*, *Pösch Erzsébet*, *Pösch Boriska*, *Pösch Dezső*, *Pösch Rezső*, *Pösch Juliska*, *Pösch Margit*, *Pösch Anna*, *Pösch Ida*, *Pösch Jenő*, unokái: *Czékus Lenke*, *Czékus Nelli*, *Pazar Emma*, dédunokái: *Justh János*, veje: *Özv. Pösch Józsefné* szül. *Stech Luiza*, *Pösch Gyulané* szül. *Horváth Iona*, dr. *Pösch Dezsóné* szül. *Freyler Alma*, menyjei: *Pösch Lajos*, testvére.

Bucásüestély Losonczon. A nálunk is ismert losoncai forgalmi főnököt *Bach Jánost* tudvalevőleg előléptették és áthelyezték Miskolcra az üzletvezetőséghez. Ez alkalomból a forgalmi főnökséghez tartozó összes vasuti vonalak állomásfőnökei, több vasuti mérnök és orvos folyó hó 3-án Losonczon banketten vettek búcsút a derék vasuti tisztviselőtől. — A feled-tiszlezi vonalról *Fehér* feledi, *Schulhof* Pál rimaszombati, *Lintner* Géza rimabányai, *Schmeisz* nyustyai, *Sefesik* *Ipoly* tiszlezi főnökök és *Gedeon János* mérnök vettek részt a fényes banketten, melyen még mintegy 150 vasutas adott találkozt egymásnak. *Bach Jánost* a terembe lépésekor harsány, lelkes éljenzéssel fogadták, s *Csillag Mór*, a hegyes forgalmi főnök szép beszédben üdvözölte a szere-

tett főnököt, szépen aposztrofálva őt mint jó barátot is. *Erre Bach János* meghatva mondott köszönetet tisztársai figyelméért, s kérte továbbra is az ő barátságukat. A bankett emelkedett hangulatban az éjfélutáni órákig tartott s egymást érték a pohárköszöntők.

Vasuti áthelyezések. A magyar államvasutak igazgatósága *Szántó Hugó* rim aszécsei és *Majster Miksa* ózdi hivatalnokokat kölesönösen áthelyezte.

Meghívó. A „putnoki casino”, mint az előző években, úgy az ideai nyári idény alatt, f. hó 3-ikától kezdve, minden kedden délután tekezést rendez a putnoki fürdőben. — Ezen barátságos és kedélyes összejövetelre a gyakoribb részvétel reményében a casino igazgatósága meghívja a szórakozni szerető közönséget.

Dobsina város presbitérium elnökötől kaptuk: „Jegyzőkönyvi kivonat. Dobsina r. t. város képviselőtestületének 1898. évi április 23-án tartott rendes közgyűléséből: 54. Rozslosnik Sámuel városi tanácsnok felhívja a közgyűlés figyelmét a hirlapok azon közleményeire, hogy két aljas lelkű róm. kath. pap, névszerint *Zimándy Ignác* és *Zelenyák János* nem átalott hazánk nagy fia s ezen város diszpolgára, hallhatatlan emlékü: *Kossuth Lajos* szeplőtlen becsületét undok rágalommal megtámadni. Kegyeletünk ezen durva megsértését megtorlandó indítványozza: hogy a mai közgyűlés az említett két rágalmozó iránt undorát és megvetését fejezze ki, s írjon fel illetékes egyházi főhatóságaihoz, hogy a két papot bűnük arányához képest megfenyítsék. *Határozat:* A tett indítvány egyhangulag elfogadtatván Dobsina r. t. város közönsége az említett két méltatlan lelki pásztor iránt — a kik történelmünk egyik legragyogóbb alakját, nemzetünk szeme fényét és büszkeségét s városunk diszpolgárát a hallhatatlan érdemű *Kossuth Lajost* aljas s indokolatlan rágalommal illették — a legnagyobb undorát és megvetését nyilvánítja s elhatározza, hogy mai közgyűlésünkkel az illetékes egyházi főhatóságokhoz: *Vaszary Kolos* hercegprímáshoz és *Dr. Steiner Fülöp* megyés püspökhoz fölirotok intéztessenek, oly kérelemmel, hogy a megsértett nemzeti kegyelet kiengesztelésére a két bűnös papot megfelelően megfenyítsék. Jelen határozatról — szíves közlés végett a hazai nevezetesebb hirlapok jegyzőkönyvi kivonatok útján — értesítendők. Jegyzette és kiadta: *Nikl*, főjegyző.

Egy alezredes a szocializmusról. Molnár Zsigmond, a losonci ezred alezredese, e hónap 4-én, mikor a tartalékos katonák befejezték a gyakorlatot, az altiszteket maga köré gyűjtővén, hozzájuk — természetesen magyar nyelven — beszédet tartott, melyben elismerését fejezte ki afölött, hogy a tartalékos katonák, kik többnyire nős és korosabb emberek, oly jó fegyelmet tartottak és katonai kötelességeiknek híven és pontosan megfeleltek. Inti őket, hogy otthon is a polgári életben a hazának bü, áldozatkész és kötelességtudó polgárai legyenek és tartózkodjanak a szocializmus Kéri a hazatérőket, hogy otthon, ha netán oly lelketlen izgatók a munkásokat fölbujtogatnák, szép szerivel igyekezzenek azon, hogy a csend és a rend újra helyreálljon. Maguk pedig mindig jó példát szolgáltassanak. Az összegyűlt katonaság az alezredes beszédét megéljenzte. P.-H.

Nyomda átvétel. Györfly Gyula esinosen kiállított körlevélben tudatja a közönséggel, hogy az eddig Özv. Györfly P. G-né cég alatt vitt könyvnyomdat május 1-én átvette.

Véletlenül agyonlőtte Siden folyó hó 8-ikán *Varga Földi Imre* 23 éves fiatal ember *Atlas Bódi Sándort*. Az eset úgy történt, hogy utóbbi hazánál többen mulattak, s kellenélül többet ittak; *Varga Imre* a falon függő revolvert levette, azzal játszani kezdett, s egy töltenyt az ablakon ki is lőtt; mikor a második lövésre fegyverét felemelte, az elszűt, s a gazdát szíven találta. A szerencsétlen véget ért embert két gyermeke siratja. A bíróság az ügybe nyomban beleavatkozott, s ennek, valamint *dr. Hányi Győző* kir. ügyész jelenlétében f. hó 10-ikén törvényszéki boncolást végeztek a hullán; azután nagy részvét mellett elfemették.

Iskolai ünnepély. Hisnyóvízről szépen sikerült iskolai ünnepélyről értesítenek. *Labos József* hisnyói r. kath. tanító hazafias működését a környék intelligentiája előtt ezuttal is bebizonyította, a mikor ugyanis az általa vezetett elemi és iparos tanonc-iskola, leginkább tót anyanyelvű, — de magyar tannyelvű — iskolás növendékeivel, a millennium, illetve a király koronázásának évfordulója alkalmával is, május hó 8-án Hisnyóvízen a *Heinzelmann* féle vasgyár felső olvasótermében hazafias dalokkal, szavalatokkal és felolvasással egybekötött iskolai ünnepélyt rendezett. Az ünnepély fényes sikerében különösen nagy része van *Heinzelmann Alfréd*nek, a ki elutazása miatt részt ugyan nem vehetett, de atyai gondoskodása már előre is kiterjedt arra, hogy az elfaradt tanuló ifjuságot megvendégteltesse. A gyár tisztikara közül *Hertan Károly* igazgató, *Gaszner Sándor* és *Safesák Lajos* buzgólkodásait s *Prékopa M. Adolf* valóban szakértő decoratióit s rendezéskörüli fáradozásait emeljük ki. Az ünnepélyt követő közvaesórán 50-én vettek részt. A járás szeretett s népszerű főszolgabírója *Kuna Aurél* megnyitó toasztja után — azokban — hiány nem volt. Vacsora után a muzsika hurjai tánczra perdítették a vig társaságot, melyet csak a hajnal pítymallása oszlatott fel. — A hölgyek koszorujában ott láttuk: *Hertan Károlynét*, *Szlabey Mátyásné*, *Prizibilszky Adolfné* *Murány*, *Gaszner Imréné* *Vizesrét*, *Gaszner Sándorné*, *Safesák Lajosné*, *Koch Ödönné*, *Prékopa Adolfné*, *Pohl Károlyné*, *Petrovszky Károlyné*, *Labos Józsefné*, *Maró Ágostné*, *Kirich Ferenczné*, *Novák Samuné*, *Dezső Gusztávné* *Tornallya*, *Özv. Kolozsi Ödönné* *Tornallya*, *Vintze Ferenczné*, *Safesák Hedvig*, *Safesák Lujza*, *Gregus Malvin*, *Ida* és *Aranka Jolsva*, *Kirich Anna*, *Novák Nelli* és *Gaal Irma* kisasszonyok.

Művészestély Rozsnyón. A rosznyói kath. főgimnázium ifjusága a tornaverseny költségeinek fedezésére 1898. május 14-én, szombatban a városban nagytermében felette változatos és érdekes műsorral estélyt rendez.

Tűzoltómulatság Putnokon. A putnoki önkéntes tűzoltó-egylet május hó 19-én tartja III. rendes közgyűlését, az 1897/98. évről a putnoki fürdő helyiségeiben és ez alkalomból ugyanott saját pénzűre javára zártkörű táncmulatságot rendez. — Programm: d. u. 2 órakor diszkivonulás a piac térről, zenével. D. u. 3 órakor a közgyűlés. Ezt követi a táncmulatság. Belépti-díj: személyenként 1 korona.

Előmunkálati engedély meghosszabbítás. A kereskedelemügyi miniszter *Mandel Gyula*, *Hoffman Sándor* és *Quitner Vilmos* budapesti lakosok építési vállalkozóknak, a m. kir. államvasutak *Tiszolcz állomásától* a murányvölgyi helyi érdekű vasut *Murány állomásától* vezetendő helyi érdekű rendes nyomtávu gőzmozdonyu vasutvonatra 1896. évi április hó 13-ikán kelt rendeletével kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számított további egy év tartamára meghosszabbította.

Kegyetlen gyilkosság. Zabaron f. hó 7—8. közötti éjjel a közös mező-ört alvó állapotában eddig ismeretlen tettes fejbe ütötte, úgy hogy a szerencsétlen ember kiszvedett. A gaz gyilkos a haldoklót még össze is szurkálta. A esendőrség a nyomozást megindította. A meggyilkolt ör békés, esendes természetű ember volt, s nem tudhatni, mivel vonta magára a bosszualló gyilkos haragját. F. hó 9-ikén *Dr. Mészáros István* alügyész jelenlétében *Dr. Löcherer Tamás* törvényszéki boncolást végzett a tragikus véget ért ember hulláján.

Vakmerő tolvajlás. F. hó 7-én este egy ide való lakos érkezett haza, de a vasutra feladott podgyászt nem váltotta ki, másnap a mint jelentkezett podgyászáért, nagy meglepetésére azt a szomorú hírt közölték vele, miszerint podgyászt az éjjel a raktár folyosójáról ellopták. A börtöndöt ugyanis a raktári szolgák elfeledték a raktárba bevinni. A tettest nyomozzák.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Nyersselyem-básztruha 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — *Tussors* és *Schantung-Pongees*, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámen-tesen valamint házhoz szállítva, mintákat pedig postafordultával küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben**. Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragyasztandó

Eladó

Tornallyán egy négy lakoszobából álló, pince és szükséges mellékhelyiségekkel ellátott

— úri-lak —

a hozzátartozó mintegy 1½ hold kert- és külsőség-gel szabad kézből eladó, esetleg november 1-ső napjától bérbé kiadó. — Értekezhetni lehet e felől **Rimaszombatan Lukács Géza** vármegyei főjegyzővel.

A csizi Jód-bróm forrás fürdő

részvénytársaság **rendes évi közgyűlését Csizben** a társulat helyiségében folyó **1898. évi május hó 28-ik napján** tartja meg délelőtt 9 órakor.

Tárgyai lesznek:

- 1 Igazgatósági jelentés.
 - 2 Felügyelő-bizottsági jelentés.
 - 3 Az 1897. évi mérleg megalapítása.
 - 4 Az igazgatóság és felügyelő-bizottságban megüresedett vagy a gyűlés befejezteig megüresedő helyeknek választás útján betöltése.
 - 5 Indítványok.
- Csiz, 1898. ápril hó 27.
3—3 **Az igazgatóság.**

Lakváltoztatás.

Alólírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, miszerint

— mosóintézetemet —

május 1-től a Szijgyártó-utcza 60-ik szám alatti Salyabó-lele háztban helyeztem el.

Intézetemben a fehérműmeken kívül fellállalok mindenféle férfi és női szövét- és posztó-ruhák kifogástalan tisztítását jutányos árk mellett.

Tisztítóintézetemet a n. é. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel **Tomasik Mária.**

Eladás

3—3

esetleg haszonbérbe adás.

Gömörvármegye alsó részén — a tornallyai vasut-állomástól öt kilométernyi távolságra — a megye által fenntartott jó közlekedési ut mellett fekvő 4 és 2/3-ad hold területű belsőség (ezen levő szilárd anyagból épült lakház és gazdasági épületekkel), 32 hold rét, 111 és 2/3-ad hold szántóföld, 60 hold lábas (tölgy) erdő és 45 hold erdőlegelőből álló ingatlan birtok szabadkézből örök áron eladandó, esetleg pedig haszonbérbe adandó. — Feltételek **Kovács Miklós** ügyvédnél **Tornallyán** megtudhatók.

Meglepő olcsóság.

1 darab legfinomabb valódi karlsbádi porcellán-tányér, mely, duplaerős, relief-diszítással 12 kr., ugyanaz lapos 10 kr.
Ugyazintén: Étkező-, theás-, kávé- és mosdókészletek, — a legfinomabb diszítással, — valamint mindenemű csiszolt és préselt üvegaruk **rendkívül leszállított árakban.**

Együttal van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy az új találmány:

alágyujtó szerkezet

kizárólagos elárúsítása nálam van; nevezett szerkezettel egy percz alatt minden tüzhely begyújtható, és nincs többé szükség sem forgács, sem papirosra a befűtéshez, mert egy krajezár értékű petroleummal 60-szor lehet alágyujtani.

A nagyérdemű közönség becses rendelményeit kerve, maradtam

kiváló tisztelettel

Krausz Simon,

füveg- és porcellánkereskedése.

Rimaszombat, Főtér 5

2-3

Eladó.

Eladó és azonnal átvehető lakóház Várgedén, mely 150 □ öl telken a falu közepén van építve kő, mészből, esereptetővel; az épület szélessége 4, hossza 12 öl, jelenleg 5 helyiségből áll. — Ára a beépített területnek □-öle 20 frt, a kert, udvarterületnek □-öle 5 frt. — **Czim a kiadóba megtudható.**

2-2

Hirdetmény.

3243. sz. — A nagyrócei kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Vieszt Károly** ügyvéd végrehajthatóan **ifj. Babnic Istvánné sz. Noszko Mária** végrehajtható elleni 21 frt 82 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrócei kir. járásbíró) területén lévő Závadka község határában fekvő az ifj. Babnic Istvánné szül. Noszko Mária tulajdonát képező závadkái 37. sztkvben foglalt ingatlanokra az árverést 615 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi június hó 1-ő** napján délelőtt 10 órakor Závadkán a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 61 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N.-Rőczen, 1897. évi december hó 29.

A nagy-rőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság

Dr. Nagy.

KOVÁCS ZSIGMOND ÖRÖKÖSEI

czipész üzlete.

Rimaszombat főtér 27. sz. a.

A harmincz év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő czipész üzletet tisztelettel ajánljuk a n. é. közönség jóakaratu figyelmébe, hol az **idény bármely szakában** óriási választék van raktáron a legkülönfélébb **divatos férfi-, női- és gyermeklábbelieknek.**

A legnagyobb raktárt tartjuk a **saját műhelyünkben készült**, valamint a **karlsbádi, bécsi és budapesti férfi-, női- és gyermeklábbeliekből.**

Mérték szerinti rendelések — kívánsághoz képest — mint eddig ugy ezentul is pontosan a legjobb minőségű anyagból **jutányos áron** műhelyünkben **Kovács Zsigmond** üzletvezető megbízottunk felügyelete és **Uhrin János** szabásznak szakavatott vezetése alatt készülnek.

Üzletünket a n. é. közönség jóakaratu pártfogására ajánlván, vagyunk

Rimaszombat, 1898. április 20.

Kiváló tisztelettel

KOVÁCS ZSIGMOND

4-*

örökösei.

Nyári legelő

150 drb szarvasmarha, vagy ennek megfelelő sertés részére kiadó. — Bővebb értesítéssel szolgál **Kohn Sámuel** Nyustyán.

Faj-malacz.

Bánfalván — vasuti állomás Vadna — 150 drb 5 hónapos szépen fejlődött faj-malacz eladó, értekezhetni **Botos László** gazdatiszttel. 1-3

MURAKÖZY ISTVÁN

kocsigyártó Losonczon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására adni, hogy a tulhalmozott raktár-készlet folytán

1-3

mindenféle kész kocsik

nálam **mélyen leszállított árakon** kaphatók, avagy jutányos árszámítás mellett megrendelhetők.

Használtak kijavíttatnak vagy becseréltetnek jótállás mellett.

A kovács- és kerékgyártó-munkák felügyeletem mellett saját üzletemben készülnek.

Csomagolások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Hirdetmény.

1671. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Alsó-Pokorág** község telekkönyve a volt urbéreseknél közösen kiadott erdő egyenként való felosztása következtében az 1869. évi 2579 és illetve 1890. évi 20326 sz. igazságügyminiszteri rendelet értelmében részlegesen átalakítatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvény-cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1898. évi május hó 31-ik** napján délelőtti 9 órakor fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. Az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyalásnál személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezett ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni felhívatnak, hogy a kiküldött kir. törvényszéki bíró előtt a kitézett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átiratásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18 és az 1889. XXXVIII t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat, ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Rimaszombat, 1898. évi április hó 12 én.

Alddorffer, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

1610. sz. — **Gortva-puszta** telekkönyve birtok szabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosítottatik.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ide érte e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában, és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. és az 1891. XVI. t.-cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1898. október 31-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meghosszabítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ide érte az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1898. október hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meghosszabítható záros határidő letelte után, ellentmondásuk figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, akik 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide érte azokat, is a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1898. október hó 31. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meghosszabítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jó hiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1898. április hó 5.

Alddorffer, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

A „Miskolczi hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ezidei

VI-ik évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve **1898-ik évi június hó 15-ik** napján tartatik. — Részletes felvilágosítással szivesen szolgál

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság **igazgatósága.**

Utánnymomat nem díjaztatik.

2-3